

De slavernij der Wolkenkrabbers

DOOR JOS. HAIGHTER

De menschen popelen, wanneer de romantiek hen roept. De speler, groot en klein; de minnaar, rijk of arm; de politicus, provinciaal of internationaal, zij allen nemen van het leven de vonk, die van het aambeeld spat, waarop zij hun eigen lot smeden. Maar geen van hen, in hun strijd om het bestaan, komt waarschijnlijk met zulk een harde romantiek in aanraking als de metaalarbeider bij de wolkenkrabbers.

Nadat de fluit heeft geblazen is hij slechts een nieteling, wanneer hij zijn afmeting vergelijkt met die van het gebouw, dat hij aan het oprichten is. Maar als hij aan het werk is, dan is hij een heldenfiguur, want door zijn voetvastheid, zijn helderheid van hoofd, en zijn verachting van het gevaar heeft hij wat van een held.

Op duizelingwekkende hoogte ziet men hem over een dwarsbalk lopen met een vaster gang dan de man in de straat, honderden meters beneden hem. Hij heeft een minachting voor het gevaar. Het is zijn vak om staal te bevestigen op hoogten, die vroeger alleen de adelaar kon bereiken. Maar wanneer hij ziet, hoe het werk zijner handen vorm aanneemt, wanneer hij een vasten ondergrond voelt voor zijn vluggen voet, die altijd moet klimmen naar de een of andere gevaarlijke stang, en nu bespeurt, dat zijn voetstappen, die den dood getart hebben, zich over hechten bodem begeven, dan voelt hij zich doortrillen door het triomfgevoel van den scheppende, hetwelk het groote lokmiddel is voor zijn beroep, de reden, waarom hij — behalve dan de hooge loonen — zijn gevaarlijk baantje blijft uitoefenen, totdat,...

Welnu, deze wolkenkrabbers worden met menschenbloed gebouwd.

Dat werden de pyramiden ook.

Hier treft geen zweep van den opzichter den vermoelden en overwerken treuzelaar, maar de eeuw van de geweldige Industrie klappt met een zweep, die even verschrikkelijk is — de geesel van het contract, dat stukwerk verlangt binnen bepaalden tijd en arbeid tot de uiterste krachtsinspanning, totdat het menschenlijke lichaam een zuivere machine wordt, die werktuiglijk gehoorzaamt aan de blauwdrukken en de specificaties.

Het bosch van wolkenkrabbers, dat wij iederen dag in New-York zien omhoog rijzen, huisvest arbeiders, van wie wij niets weten, evenals een bosch wezens verbergt, wier bestaan wij niet vermoeden. Levens worden vernietigd, maar de anderen leven voort in dat bosch; zoo is het ook in dat netwerk van steigers en dwarsbalken. Daar worden levens — menschenlevens — vernietigd en de anderen gaan door met werken, totdat ook zij in het harnas sterven. De vereenigde arbeid van vele van zulke stoere knapen, en de vereenigde ellende van hunne vrouwen en kinderen scheppen de monumentale gebouwen in het huidige New-York. Ofschoon levens uitgedoofd worden, gaat de machine door met knarsen, terwijl zij de lichamen van haar slachtoffers gebruikt om in sterkte en prestige toe te nemen. Bij de oprichting van een gebouw als bijvoorbeeld het „Medical Centre” worden ieder

jaar menschen gedood of verminkt door allerlei ongevallen, van vergiftiging tot neerstorting met doodelijken afloop.

Zoo was er een zeer voorzichtige chauffeur, die eenige werkzaamheden moest verrichten onder zijn vrachtauto op de binnenplaats van het Medical Centre in aanbouw. Voordat hij er weer onder uit kroop, keek hij voorzichtig, of alles veilig was.

Maar juist op dat oogenblik liet iemand een hamer vallen van tien verdiepingen hoog, die hem op slag doodde.

Dingen, die van een groote hoogte vallen, leveren het grootste gevaar op. Een andere arbeider gleed uit op een glibberige plaats en viel vier verdiepingen naar beneden, waar hij dood aankwam.

Een flinke jonge Italiaan, die twee en een half jaar lang op de gevaarlijkste plaatsen van de steigers van Medical Centre gewerkt had, kreeg naderhand een veel veiliger baantje, maar vond daar zijn dood bij een val van de betrekkelijk geringe hoogte van 10 voet door de bijzondere manier, waarop hij tusschen de steigers terecht kwam.

Er is iets angstwekkends in de wijze, waarop het noodlot met deze menschen omgaat. Hoe moedig zij ook zijn, zij zijn zich steeds bewust van de gevaren, die hen omringen. „Goolashers” noemt men de cementarbeiders, die de houten vormen rond de dwarsbalken, het constructie-staal en het staal-net volgieten. Zij jagen de metaalarbeiders altijd op, daar zij het beton aanbrengen, zoodra de heete klinknagels in de platen zijn geslagen. Zij bevinden zich steeds onder de steekvlammen en de sissende bouten en moeren, voortdurend in gevaar getroffen te worden

HET RESULTAAT van de wolkenkrabberbouwers — het aspect van New York zooals het zal zijn, als het nieuwe Waldorf-Astoria-hotel (op den voorgrond) zal voltooid zijn.